

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Departementet
Økonomi- og
Koncernafdelingen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr.: 20453044

7. december 2020
Sags nr.:20/24023

Notat om merbidragsfritagelse for regioner

Under den tekniske gennemgang af udkast til lovforslag om balance i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) blev der stillet spørgsmål til merbidragsfritagelsen for regionerne, hvormed aftaletekstens pkt. 37 udmøntes, hvilket uddybes nedenfor. Herudover henvises til bemærkningerne i lovudkastet, hvor elementet også er uddybende beskrevet.

Merbidragsfritagelsen og måluddannelsesratioerne

Som led i dimensioneringsaftalen på social- og sundhedsuddannelserne blev det aftalt, at kommunerne fra 1. januar 2020 skal være arbejdsgiver for alle nye elever på social- og sundhedsassistentuddannelsen. Det ændrede arbejdsgiverforhold ændrer dog ikke ved, at eleverne også fremover skal have uddannelsesforløb i både regionerne og i kommunerne.

Ændringerne i arbejdsgiverforholdet har den konsekvens for regionerne, at de uddannelsesforløb, som elever på social- og sundhedsassistentuddannelsen har i regionerne, fremover ikke tæller med i regionernes målopfyldelse (uddannelsesratio) i Praktikplads-AUB. Dette skyldes, at opgørelsen er baseret på tilgængelige data i administrative systemer, hvormed elever henføres til den arbejdsgiver, der har indgået en uddannelsesaftale med eleven.

Når regionernes uddannelsesratio forringes som følge af dette, bliver det vanskeligere for dem at opfylde deres måluddannelsesratio. Hermed kan de blive pålagt et merbidrag, såfremt de ikke opfylder måltallet. Dette sker selv om de rent faktisk har social- og sundhedsassistentelever i lige så stor en andel af deres uddannelsestid som hidtil.

Derfor er der i Trepartsaftalen aftalt en merbidragsfritagelse for regionerne. Såfremt regionerne skal betale et merbidrag, så vil det blive reduceret svarende til det antal praktikårselever, som er fastsat i loven.

Merbidragsfritagelsen påvirker hverken måluddannelsesratioerne i den regionale eller kommunale sektor – eller i den private sektor. Merbidragsfritagelsen kommer alene i spil, hvis regionerne ikke opfylder deres måltal, hvorefter merbidraget korrigeres. Selve måltallet (måluddannelsesratioerne) vil herved ikke blive påvirket af merbidragsfritagelsen.

Kommunernes målopfyldelse vil ikke blive korrigeret tilsvarende til regionernes merbidragsfritagelse. Som konsekvens af det ændrede arbejdsgiverforhold tæller uddannelsesforløbene for elever på social- og sundhedsassistentuddannelsen med i kommunernes uddannelsesratio. Dette er således samme fremgangsmåde, som da private leverandører af hjemmehjælp mv. fik en tilsvarende merbidragsfritagelse i AUB-lovens § 21i ved § 1, nr. 26, i lov nr. 1737 af 27. december 2018 om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om erhvervsuddannelser og lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. (Modelparametre for erhvervsuddannelser til brug for beregning af praktikpladsafhængigt arbejdsgiverbidrag, justering af det aktivitetsafhængige VEU-bidrag, merbidragsfritagelse m.v.), jf. Folketingstidende 2018-19, 1. samling, tillæg B, betænkning over L 104, side 2 ff.

Forskydninger mellem private og offentlige arbejdsgivere

Fastsættelsen af arbejdsgivers måltal sker ud fra måluddannelsesratioer, der varierer på tværs af sektor og branche. Beregningen af måluddannelsesratioerne tager blandt andet udgangspunkt i antallet af uddannelsesaftaler, der mangler for at nå målsætningen om 10.000 ekstra indgåede uddannelsesaftaler. Antallet af manglende uddannelsesaftaler fordeles ud på de fire sektorer ud fra hver sektors andel af det samlede antal erhvervsuddannede årsværk, dvs. ud fra ansatte færdiguddannede faglærte.

Merbidragsfritagelsen påvirker ikke antal manglende indgåede aftaler i forhold til målsætningen eller antal erhvervsuddannede årsværk i de fire sektorer. Derfor vil merbidragsfritagelsen ikke i sig selv medføre en forskydning mellem offentlige og private arbejdsgivere af måltal for antal uddannelsesaftaler. Selv i tilfælde af, at der vil blive indgået flere eller færre uddannelsesaftaler på social- og sundhedsassistentuddannelsen, vil det ikke påvirke den samlede opfyldelse af målsætningen om 10.000 ekstra uddannelsesaftaler, da uddannelsen ikke indgår i denne målsætning.

Nye elever på social- og sundhedsassistentuddannelsen, der førhen talte med i regionernes målopfyldelse, tæller i dag med i kommunernes målopfyldelse, fordi det er kommunerne, der indgår uddannelsesaftaler med disse elever. På denne måde vil kommunerne alt andet lige have nemmere ved at opfylde måltallet.

Modsat vil kommunerne alt andet lige stadig få 'tildelt' det samme antal manglende uddannelsesaftaler i forhold til målsætningen om de 10.000

ekstra uddannelsesaftaler, jf. afsnit ovenfor. Da kommunernes uddannelsesratio vil forbedres, kan måltallene for kommunerne potentielt stige, da kommunerne vil skulle hæve deres uddannelsesratio yderligere for at skabe de ekstra uddannelsesaftaler, som de er tildelt. Dette er dog ikke en konsekvens af lovforslaget om merbidragsfritagelsen, men derimod en konsekvens af dimensioneringsaftalen om ændret arbejdsgiverforhold – og derfor ikke noget, som lovforslaget vil ændre på.

Derudover vil lovforslaget heller ikke ændre kommunernes forpligtelse til at oprette 6.000 uddannelsesaftaler på social- og sundhedsassistentuddannelsen, jf. den særskilte dimensioneringsaftale herom. Metoden til beregningen af måluddannelsesratioerne for de enkelte sektorer er i øvrigt søgt uddybende beskrevet i lovudkastet, særligt bemærkningerne til § 1, nr. 7.

Beregningen af merbidragsfritagelsen

Beregningen af det antal praktikårselever, som regionerne samlet set vil skulle have merbidragsfritagelse for, tager udgangspunkt i dimensioneringsaftalen på social- og sundhedsassistentuddannelsen. Aftalen fastsætter antallet af uddannelsesaftaler på uddannelsen, som kommunerne forpligter sig på at oprette, og som regionerne forpligter sig til at medvirke til at uddanne.

For 2020 og 2021 er det aftalt, at der årligt skal oprettes 6.000 uddannelsesaftaler på social- og sundhedsassistentuddannelser. Det er i forslaget til merbidragsfritagelsen antaget, at 10 pct. vil falde fra uddannelsen, før uddannelsesforløbet i regionerne. Dette er baseret på et hidtidigt niveau. Hermed vil der være 5.400 elever, der kan komme i praktik i regioner.

Alle elever skal være 12 uger i praktik i somatikken i regionerne. Dette kan omregnes til praktikårselever som $(5.400 \text{ elever} * 12 \text{ uger} / 52 \text{ uger om året}) = 1.246$ praktikårselever. Af de 5.400 elever skal 1/3 af eleverne være 18 uger i praktik i psykiatrien i regionerne. Dette kan omregnes til praktikårselever som $(5.400 \text{ elever} * 1/3 * 18 \text{ uger} / 52 \text{ uger om året}) = 623$ praktikårselever.

Samlet set kan det estimeres, at regionerne i fuld ligevægt ved optag svarende til dimensioneringsaftalen vil løse en uddannelsesopgave svarende til $(1.246 + 623) =$ afrundet 1.870 praktikårselever.

Danske Regioner har meddelt Børne- og Undervisningsministeriet, hvordan de 1.870 praktikårselever skal fordeles ud på de fem regioner, hvilket er anført i lovforslaget. Dette er baseret på regionsfordelingen af dimensioneringen.

Såfremt der sker ændringer i dimensioneringsaftalen eller i uddannelsens sammensætning, frafald mv. vil merbidragsfritagelsen tilsvarende skulle korrigeres. Dette vil i så fald forudsætte lovændring.